

Sirküler Tarihi : 15.01.2009
Sirküler No : 2009/032

ELEKTRİK VE HAVAGAZI TÜKETİM VERGİSİNİN TARH, TAHAKKUK VE TAHSİLİNE MALİYE BAKANLIĞI'NA BAĞLI VERGİ DAİRELERİ YETKİLİ KILINMIŞTIR

Bilindiği üzere 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 34 ila 39 uncu maddelerinde düzenlenen elektrik ve havagazı tüketim vergisinin tarh, tahakkuk ve tahsili ilgili belediyelerce yapılmaktaydı.

5828 sayılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun 29 uncu maddesinin (9) numaralı fıkrasıyla yapılan değişiklikle; 1/1/2009 tarihinden sonra verilmesi gereken elektrik ve havagazı tüketim vergisi beyannamelerine uygulanmak üzere bu verginin tarh, tahakkuk ve tahsiline Maliye Bakanlığına bağlı vergi dairelerinin yetkili olduğu, söz konusu verginin sorumlularınca kurumlar vergisi yönünden bağlı bulundukları vergi dairesine, Maliye Bakanlığınca belirlenecek usul ve esaslara göre bir beyannameyle bildirilmesi ve verginin de aynı sürede, Genel Bütçenin (B) işaretli cetveline gelir kaydedilmek üzere, ödenmesi esası getirilmiş bulunmaktadır.

Düzenleme 2009 yılına ilişkin Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile yapılmış bulunduğundan, 2009 yılı sonuna kadar geçerlidir. Bu tarihe kadar yeni bir düzenleme yapılmadığı takdirde eski uygulamaya dönülecektir.

Konuya ilişkin olarak yayınlanmış bulunan 36 seri no.lu Belediye Gelirleri Kanunu Genel Tebliği ekte bilgilerinize sunulmuştur.

Saygılarımızla.

“BELEDİYE GELİRLERİ KANUNU GENEL TEBLİĞİ
(SERİ NO: 36)
(R.G. 15.01.2009 – 27111)

1. Kapsam

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun⁽¹⁾ elektrik ve havagazı tüketim vergisine ilişkin 35 ve 39 uncu maddeleri, 27/12/2008 tarihli ve 5828 sayılı 2009 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun⁽²⁾ 29 uncu maddesiyle 1/1/2009 tarihinden itibaren uygulanmak üzere yeniden düzenlenmiş olup, söz konusu verginin uygulanmasına ilişkin hususlar aşağıda açıklanmıştır.

2464 sayılı Kanunun 34 ila 39 uncu maddelerinde düzenlenen elektrik ve havagazı tüketim vergisinin tarh, tahakkuk ve tahsili ilgili belediyelerce yapılmakta iken, 5828 sayılı Kanunun 29 uncu maddesinin (9) numaralı fıkrasıyla yapılan değişiklikle; 1/1/2009 tarihinden sonra verilmesi gereken elektrik ve havagazı tüketim vergisi beyannamelerine uygulanmak üzere bu verginin tarh, tahakkuk ve tahsiline Maliye Bakanlığına bağlı vergi dairelerinin yetkili olduğu, söz konusu verginin sorumlularınca kurumlar vergisi yönünden bağlı bulundukları vergi dairesine, Maliye Bakanlığınca belirlenecek usul ve esaslara göre bir beyannameyle bildirilmesi ve verginin de aynı sürede, Genel Bütçenin (B) işaretli cetveline gelir kaydedilmek üzere, ödenmesi esası getirilmiş bulunmaktadır.

2. Verginin Konusu

Belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde elektrik ve havagazı tüketimi, elektrik ve havagazı tüketim vergisine tabi bulunmaktadır.

Belediye sınırları ve mücavir alanlar dışında tüketilen elektrik ve havagazı ile belediye hizmetlerinin götürülmediği mücavir alanlarda tüketilen elektrik ve havagazı, vergiye tabi değildir.

2464 sayılı Kanunun 104 üncü maddesine göre, elektrik ve havagazı tüketim vergisinin mücavir alanlarda uygulanabilmesi için belediye hizmetlerinin bu mahallere götürülmüş olması şarttır.

Bu kapsamda mahalline götürülmesi gereken belediye hizmetleri; taşıtların mahallin özelliğine göre gidebileceği yolun yapılması veya bakıma alınması ile temiz ve sağlığa uygun içme ve kullanma suyu temin edilmesidir.

İlgili belediyeler veya valilikler kendi mülki veya mücavir alan sınırlarındaki değişiklikleri, değişikliğin vuku bulduğu tarihi izleyen 15 gün içinde elektriği tedarik eden veya havagazı dağıtımını yapan kuruluşlara bildirirler.

3. Mükellef ve Sorumlu

Elektrik ve havagazı tüketim vergisinin mükellefi elektrik ve havagazını tüketenlerdir.

20/2/2001 tarihli ve 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanununa⁽³⁾ göre elektrik enerjisini tedarik eden ve havagazını dağıtan kuruluşlar, satış bedeli ile birlikte bu verginin de tahsilinden ve kurumlar vergisi yönünden bağlı bulundukları vergi dairesine yatırılmasından sorumludurlar. Organize sanayi bölgelerinde tüketilen elektrik enerjisinin vergisini organize sanayi bölgeleri tüzel kişiliklerine elektriği temin eden kuruluşlar öder.

Buna göre, organize sanayi bölgelerinde tüketilen elektriğin, elektrik ve havagazı tüketim vergisinin sorumlusu, organize sanayi bölgesi tüzel kişiliğine elektriği temin eden kuruluştur.

4. İstisnalar

Kazanç amacı gütmemek şartıyla işletilen; hastane, dispanser, klinik, sağlık ocağı ve merkezleri, rehabilitasyon, teşhis ve tedavi merkez ve kurumları, doğum ve çocuk bakımevleri, kreşler, sanatoryum, prevantoryum gibi sağlık kuruluşları ile düşünler evi, yetimhaneler, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü ve korunmaya muhtaç çocukları koruma birliklerine ait

çocuk yurtları ve bunlara bağlı işyerleri gibi sosyal yardım kuruluşlarında tüketilen elektrik vergiden istisnadır.

Dini hizmetlerin ifasına mahsus ve umuma açık bulunan cami, mescit, kilise ve havra gibi ibadethanelerde; milletlerarası panayır, sergi ve fuarlarda, bunların giriş yerlerinde, mal teşhir edilen ve satılan pavyonlarda ve doğrudan doğruya elektrik ve havagazı üreten dağıtım ve istihsal müesseselerinde tüketilen elektrik, elektrik ve havagazı tüketim vergisinden müstesnadır.

Elektrik üretimi yapan bir işletmenin sadece elektrik üretim tesisinde tükettiği elektrik bu vergiden istisna olup, bu işletme tarafından üretilen elektriğin, elektrik üretim tesisi dışında kullanılması veya diğer işletmelere satılması halinde istisna uygulanmayacaktır.

Ayrıca, doğrudan doğruya elektrik ve havagazı üretmeyen yalnızca iletim ve dağıtım yapan işletmelerce tüketilen elektrik istisna kapsamında değerlendirilemeyeceğinden vergiye tabidir.

Yukarıda sayılan kurum ve kuruluşların kamu kurum veya kuruluşu olup olmaması istisna uygulamasına engel değildir.

5. Matrah

Verginin matrahı, elektriğin iletimi, dağıtımı ve perakende satış hizmetlerine ilişkin bedelleri hariç olmak üzere elektrik enerjisi satış bedeli ile havagazının satış bedelidir. Matraha vergi, fon ve paylar dâhil edilmez.

Buna göre, elektrik satış bedelinden elektriğin iletimi, dağıtımı ve perakende satış hizmetlerine ilişkin bedellerinin düşüldükten sonra kalan tutar elektriğe ilişkin matrahı oluşturacaktır. Havagazına ilişkin matrah ise doğrudan havagazının satış bedelidir.

Elektrik ve havagazı tüketim vergisinin matrahına her ne ad altında olursa olsun herhangi bir vergi, fon veya pay dâhil edilmeyecektir.

6. Oran

Elektrik ve havagazı tüketim vergisinin oranı, vergiye tabi tüketilen elektrik ve havagazının satış bedeli üzerinden % 5'tir.

Bu oran, imal ve istihsal, taşıma, yükleme, boşaltma, soğutma, telli ve telsiz telgraf ve telefon müraselesi (haberleşmesi) işlerinde tüketilen elektriğin satış bedeli üzerinden yüzde 1 olarak uygulanır.

7. Tarh, Tahakkuk ve Ödeme

Elektrik ve havagazı tüketim vergisi, sorumluların kurumlar vergisi yönünden bağlı bulundukları vergi dairesince tarh olunur.

Elektrik enerjisini tedarik eden veya havagazını dağıtan kuruluşlar tahsil ettikleri vergiyi, bu Tebliğin ekinde yer alan beyanname örneğine uygun olarak tahsil tarihini takip eden ayın 20 nci günü akşamına kadar kurumlar vergisi yönünden bağlı bulundukları vergi dairesine beyan etmek ve aynı süre içinde ödemekle yükümlüdürler.

Elektrik ve havagazı tüketim vergisi beyannamelerinin, 340 ve 346 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğlerinde belirtilen usul ve esaslar doğrultusunda elektronik ortamda verilmesi zorunludur. Bu zorunluluğa uymayanlara, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun⁽⁴⁾ mükerrer 355 inci maddesi uyarınca durumlarına uygun özel usulsüzlük cezası kesilir.

8. Usul Hükümleri

Elektrik ve havagazı tüketim vergisinin tarh, tahakkuk ve tahsili, sorumluların kurumlar vergisi yönünden bağlı bulundukları vergi dairesi tarafından, 213 sayılı Kanun ile 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun⁽⁵⁾ hükümleri çerçevesinde, gerçekleştirilir.

Tebliğ olunur.

[Ek: Beyanname örneği](#)

¹ 29/5/1981 tarihli ve 17354 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.

² 31/12/2008 tarihli ve 27097 (1.Mükerrer) sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.

³ 3/3/2001 tarihli ve 24335 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.

⁴ 10/1/1961 tarihli ve 10703 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.

⁵ 28/7/1953 tarihli ve 8469 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.”